

Ønsker ro og rettferdighet

FOTO: KNUT BROBBAKKEN

Varm omtanke: Forholdene er tøffe for flyktningene på ankomstsenteret i Finnmark. Fagforbundets medlemmer engasjerer seg og viser solidaritet i praksis. Budskapet deres er at flyktningene må behandles med respekt, selv om ikke alle som kommer over grensa kan få bli i Norge.

Les mer side 4 og 5

Konferanse på 26. året

På årets Trondheimskonferanse holdt LOs nestleder Hans-Christian Gabrielsen innledning til debatt. Temaet var den politiske og faglige situasjonen etter lokalvalget, og foran stortingsvalget 2017. **Side 2**

FOTO: KARI-SOFIE JENSEN

Nei til både jobb og pensjon

Fra 1. april endres pensjonsreglene for sykepleiere. De kan ikke lenger både jobbe og ta ut pensjon. For sykepleiere i full jobb blir det enklere å bli innmeldt i tjenestepensjonsordningen. **Side 3**

FOTO: MARIA WATTNE

Økt pensjonistkontingent

Hovedkasserer Elin Veimo forteller at kontingenten for pensjonistene økes. Årsaken er at forbundet betaler både LOs kollektive hjemforsikring, stønadskassa og medlemskap i Pensjonistforbundet. **Side 7**

FOTO: PER FLAKSTAD, FAGBLADET

NYHET

God stemning: Hans-Christian Gabrielsen slår et slag for det fagligpolitiske samarbeidet i Trondheim.

FOTO: KARI-SOFIE JENSEN

Får hakeslepp av Erna

Hans-Christian Gabrielsen tror ikke regjeringa forstår alvoret i den økende arbeidsledigheten. Nå tar han et oppgjør med Erna for å hindre en tapt ungdomsgenerasjon.

– Jeg tror Trondheim kan ta mye av æren for at landets kommunekart har endret farge, sa nestleder i LO, Hans-Christian Gabrielsen til hundrevis av tillitsvalgte på «Trondeimskonferansen».

Fagbevegelsen parkerer høyresiden
Trondeimskonferansen er en årlig begivenhet i regi av LO i Trondheim for medlemmer og tillitsvalgte i fagbevegelsen. Gabrielsen understreker at det fagligpolitiske samarbeidet i trønderhovedstaden er noe flere bør lære av.

– Denne byen har lagt lista høyt for det fagligpolitiske samarbeidet. Her er dere kanskje best i landet på å skape gode arenaer for dialog. Dere planlegger grundig og setter effektive strategier ut i livet. Dere holder et tempo som gjør at høyresiden står i ro, sier Gabrielsen.

– Vi må prate mer forståelig
Gabrielsen er opptatt av at venstresiden og fagbevegelsen skal ha en politikk som tar folks bekymringer og forhåpninger på alvor. Det er først på den måten at

en kan fortsette å vinne valg, ifølge LO-toppen.

– Vi må gjøre mer av det vi er best på. Vi skal komme med mest mulig konkrete politiske forslag. Skal vi vinne valget i 2017 må vi engasjere flere og prate mer forståelig. Jeg er derfor veldig opptatt av å høre hva som engasjerer folk, sier Gabrielsen.

Erna skjønner ikke alvoret

Den stadig økende arbeidsledigheten bekymrer Gabrielsen. Han tror arbeidsle-

digheten vil fortsette å øke det kommende året. I et intervju med VG kommenterte Erna Solberg rekordnivået, som hun omtalte ved å si at «målt i prosent er ledigheten i Norge fortsatt lav».

– Sier virkelig statsministeren at det er greit at vi har den høyeste ledigheten siden 1993? spør Gabrielsen retorisk, før han fortsetter

– Når vi kommer med kritikk får vi høre at tiltakene må få tid til å virke og at omstilling tar tid. Å gå fra jobb til ledighet er ikke omstilling. Det kalles arbeidsledighet, sier Gabrielsen.

Bekymret for unge arbeidsledige

71 000 unge mennesker i alderen 15-29 år var verken i arbeid, under utdanning eller i opplæring i 2014. Ifølge SSB utgjør det syv prosent av alle i denne aldersgruppen i Norge. Dette er noe Gabrielsen tar på ramme alvor.

– En høy andel av de unge som henvender seg til NAV har ikke fullført videregående skole. Det etableres et stort sosialt skille mellom dem som har og dem som ikke har fullført. Dette forsterkes nå av den økende ledigheten, sier Gabrielsen.

Kan miste en hel generasjon

Gabrielsen virker bekymret for om regjeringen skjønner alvoret i den økende ungdomsledigheten.

– Min klare melding til regjeringen er: Om vi ser gjennom fingrene på dette, vil vi miste en generasjon. Og da kan vi vinke farvel til det velferdssamfunnet vi kjenner i dag, sier Gabrielsen.

KJETIL VEVLE

Fagforbundet kritisk til «hemmelig» sykehusvedtak

Mette Nord reagerer kraftig på at styret ved Universitetssykehuset Nord-Norge vil ha «Offentlig Privat Samarbeid» for å bygge 4 000 kvadratmeter med kontorer. Hun sammenligner det med å handle på kreditt.

Det er nyhetsnettstedet Nord24.no som først omtalte saken om hastevedtaket som sier at det skal utlyses et anbud for å bygge tre ekstra etasjer på det nye PET-senteret ved Universitetssykehuset Nord-Norge. Vedtaket utvider prosjektet med 50-150 millioner kroner. Fra før er prosjektet stipulert til å koste nærmere 493 millioner kroner.

Kan bli dobbelt så dyrt

Leder av Fagforbundet, Mette Nord, representerer nærmere 350 000 arbeidstakere – mange av dem er ansatt i sykehussektoren. Hun reagerer både på hemmeligholdet og at styret har gått inn for en finansieringsmodell som har vist seg å være svært kostbar.

– Det er bra at UNN ønsker kontorer inn i eget hus. Det vi er bekymret for er finansieringsmodellen man velger ved å bruke OPS. Det er uklokt. De erfaringer vi har fått fra både Sverige og Storbritannia er at dette er en særdeles dårlig løsning fordi den blir veldig dyr. Kostandene blir i alle fall doblet, og man innskrenker

handlingsrommet for videre investeringer 20-30 år fram tid. Over en 20-årsperiode vil det bli en merkostnad ved å bruke OPS på flere titalls millioner kroner. Antakeligvis blir det så mye som rundt hundre millioner kroner. Det vil påvirke den daglige driften, fordi merkostnaden må tas over driftsbudsjettet. Når til og med konservative politikere i Storbritannia sier at dette ikke er lurt, så skal vi lytte, sier Nord.

Kritisk til hemmelighold

Fagforbundslederen er kritisk til at store offentlige prosjekter hemmeligholdes – i dette tilfellet er saken untatt offentligheten.

– Det er uheldig at det er unntatt offentlighet. Vi er også kjent med at denne beslutningen er fattet i all hast. Vi reagerer på at viktige dokumenter om prosjektet er unntatt offentlighet med begrunnelse i offentlighetsloven. Hele poenget er at det offentlige må betale gildet. Da bør det også være åpenhet om kostnadene, fordi det får en samfunnsøkon-

misk konsekvens. Den skal tas direkte for virksomheten som er ansvarlig for kontrakten – og binder framtidig handlingsrom helt enormt, sier Mette Nord til nettstedet.

Kan sammenlignes med forbrukslån

Fagforbundet har jobbet mye med ulike OPS-prosjekter de siste årene. Ifølge Nord viser erfaringene at denne finansieringsmodellen blir dyrere enn om utbygger tar regningen selv. Hun påpeker at endringen som har gjort OPS mulig i dette tilfellet, ble gjort for flere måneder siden.

– Endringen åpnet for et handlingsrom på rundt 100 millioner kroner. På denne måten kan en tvinge gjennom fullfinansiering av noe som er bevisst underfinansiert. Man tvinges inn i OPS for å få løst offentlige oppgaver. Det er nesten som å ta opp forbrukslån for å klare de daglige utgiftene.

KJETIL VEVLE

ILL.FOTO: JAN LILLEHAMRE

Sykepleiere:

Får ikke lenger både jobbe og ta ut pensjon fra 1. april

Fra 1. april blir det lettere for sykepleiere å bli meldt inn i tjenstepensjonsordningen. Samtidig blir det omtrent umulig å jobbe etter at man har tatt ut pensjon.

Stortinget har vedtatt at alle sykepleiere som jobber minst 20 prosent skal meldes inn i tjenstepensjonsordningen. Endringen skal gjelde fra 1. april 2016. Dette er bra for dem som er i jobb, men det betyr at pensjonerte sykepleiere ikke kan jobbe mer enn omtrent en vakt i uka, før pensjonen reduseres. Hvor mange timer 20-prosenten utgjør vil variere, og avhenger av hvor mange timer som regnes som full arbeidsuke.

Hva innebærer endringen?

Tidligere var innmeldingskravet 14 timer per uke for de med fast stilling. Dette utgjorde 35-37 prosent stilling avhengig av uketimetall. For de yrkesaktive sykepleierne betyr de nye reglene at flere sykepleiere får rett til medlemskap. De kan legge sammen flere mindre stillinger for å oppnå minstekravet om å jobbe over 20 prosent og bli meldt inn i sykepleierordningen.

Konsekvenser for alderspensjonister

Regelendringen får konsekvenser for sykepleiere som har gått av med pensjon og har avtalt å jobbe inntil 167 timer per kvartal. Fra første april kan de ikke jobbe over 20 prosent av full stilling, uten at det får konsekvenser for pensjonen. Det er viktig å være oppmerksom på at jobb utover innmeldingskravet på 20 prosent, ikke bare har konsekvenser ved at nåværende pensjon reduseres, men at også senere pensjonsuttak vil bli lavere.

Gjelder ikke andre ansatte

Pensjonsordningen for sykepleiere er lovfestet og overstyrer det som er ligger i tariffavtalene.

I KS-området gjelder 20-prosentgrensen for sykepleiere, mens alle andre yrkesgrupper skal meldes inn i pensjonsordningen fra første time.

I Spekter Helse gjelder 20-prosent grensen for sykepleiere, mens alle andre

stillinger har minstegrense for innmelding på 14 timer per uke.

I Statens pensjonskasse gjelder en minstegrense på 20 prosent, men der kan folk jobbe med pensjonistavlønning. Ser vi bort i fra de som jobber i Staten, er det bare de som kommer inn under Hovedtariffavtalen med KS, Hovedtariffavtalen Kirkens arbeidsgiverforening og noen overenskomster med Virke, som har bestemmelser om pensjonistavlønning. Disse gjelder altså ikke for sykepleiere.

GEIRMUND JOR

Elektronisk uravstemning – vellykket forsøk gir muligheter

Går alt etter planen skal Fagforbundet gjennomføre alle uravstemningene i vårens tariffoppgjør elektronisk. Overgangen kan bli en utfordring for tillitsvalgte.

– Dette blir spennende og kommer til å gjøre det lettere for folk å delta og si meningen si. Det er flott. Alle vi har telefonnummer til, vil til å få en SMS med en lenke der du kan lese om oppgjøret og der du enkelt kan si ja eller nei til resultatet. Vi håper det vil bety at flere sier meningen sin, sier Grethe Sørensen i forhandlingsavdelingen i Fagforbundet.

Mange muligheter

Det skal fortsatt være mulig å stemme skriftlig. Det vil også være mulig å stemme fra din egen datamaskinen. I tillegg skal du også kunne stemme via SMS. Det er utviklet systemer som skal sikre at ingen kan stemme to ganger. Den nye løsningen vil innebære at det enkelte medlem har full anonymitet om hva han eller hun stemmer. Håpet er at dette skal bli sikkert, og ikke minst avlaste de tillitsvalgte rent arbeidsmessig.

Dette betyr at oppgavene til de tillits-

valgte i tilknytning til tariffoppgjøret blir annerledes enn det har vært tidligere. Stemmeurna blir historie. I de tariffområdene der folk har kunnet stemme ved å legge en stemme i urna lokalt, må de nå stemme elektronisk. De tillitsvalgte skal kunne følge med på OM folk stemmer, men ikke HVA de stemmer. Det er for at det skal være mulig å purre på etternølerne.

Fane2 blir viktig

– Det blir viktig at vi har så mange mobilnummer som mulig i Fane2. Det er måten vi kan sikre at fleste mulig kan stemme via mobil. Jeg oppfordrer derfor alle Fane2-ansvarlige til å gå inn i distribusjonsverktøyet på tillitsvalgsnettet. Der er en funksjon som ikke alle kjenner til. I tillegg til å få en liste over alle medlemmer vi har mobilnummer til, kan man også skrive ut en liste over de vi ikke har mobilnummer til. Skriv ut denne

Fornøyde i Fredrikstad: Foran med iPad, Mette Hansen. Bak fra v: Leo Valen, Anita Erlandsen, Lisbeth Kristiansen, Trude Bang, Grete Kværnå og Grethe Sørensen.

FOTO: GEIRMUND JOR

lista, ta en dagnad og legg inn flest mulig, oppfordrer Grethe Sørensen.

Vant Ipad

Systemet er testet en gang, og en ny test er planlagt i februar. Den første testen ble gjennomført i Fagforbundet Fredrikstad. De tillitsvalgte der var godt fornøyde, både med systemet og resultatet. For å gjøre det litt mer spennende å delta trakk Fagforbundet ut to medlemmer som fikk hver sin Ipad som takk for at de deltok. En av de heldige som ble trukket ut var Mette Hansen fra Fagforbundet Fredrikstad.

GEIRMUND JOR

Hovedtariffoppgjør i 2016:

Hvordan forbereder fagforeninga di seg for å være rusta til en eventuell konflikt?

Sara Bell, leder Fagforbundet Bergen

– I Fagforbundet Bergen har vi hundrevis av røde Fagforbundet t-skjorter klare til en eventuell streik, sier Sara.

– Vi jobber kontinuerlig med å oppdatere Fane2, og etter at årsmøtet er avviklet girer vi opp et hakk. Vi har planer om å gjennomføre en tillitsvalgtssamling før utgangen av mars. Vi er også i gang med å skifte ut vår gamle printer. I 2014 skrev vi en streikevise som vi ikke fikk brukt. Mulig vi børster støvet av den igjen!

Kyrre Johansen, leder Fagforbundet Lørenskog

Slik situasjonen er i Norge nå ser jeg ikke at det ligger an til noe konflikt. Han forsikrer at Lørenskog likevel er ganske bra rustet, spesielt i Fane2.

– Noe småtteri er det jo alltid! Fagforbundet Lørenskog var i streik i 2011 og har erfaring med det.

– Det er ganske mye jobb som følger med en konflikt, men vi skal være klare i Fane2, forsikrer han.

Randi Bugten, leder Fagforbundet Brønnøy og Vevelstad

– Fagforeninga er midt i en nedbemanning og omstillingsprosess i kommunen, forteller Randi. Vi har ikke begynt å tenke på noe konflikt enda. Det er klart vi skal sikre at Fane2 er oppdatert, og begynne forberedelsene rett etter årsmøtet.

Eva Elisabeth Johansen, leder Fagforbundet Sarpsborg

Vi forbereder oss ved at Fane2 er mest mulig oppdatert til enhver tid. Vi har en egen beredskapsplan som gjennomgås i styret på første styremøte etter årsmøte. På dette møtet fordeler vi roller og oppgaver. Det gjør vi hvert år.

Spar regnskogen

Får du OSS e-post-nyhetsbrev, kan du reservere deg mot å få papirutgaven.

Fyll ut medlemsnummer og navn for bare å få nyhetsbrev på epost og lese OSS på nett:

<http://oss.fagforbundet.no/om>

FOTO: KARI-SOFIE JENSEN

Pusterom: Merete Nordhus tilbyr et varmt måltid, en dusj og mulighet til å vasket klær hjemme hos seg – et bidrag som settes stor pris på av flyktingen Ashraf.

– Vi er ikke aktivister, vi er medmennesker

Det er minus 28 grader og vi står utenfor ankomstsenteret for flyktinger i Kirkenes. Vi venter på en ung afghansk flykting som er blant dem som har fått beskjed om at de skal tilbake til Russland. Men først skal han få være med hjem til Merete Nordhus.

Merete Nordhus er sykepleier og medlem i Fagforbundet. Det er sammen med henne vi venter på «Ashraf». Han ønsker ikke å oppgi sitt egentlige navn fordi han er bekymret for hvilke konsekvenser dette intervjuet kan få senere.

Reddet en familie

Mens vi venter på Ashraf forteller Merete om den første og eneste gangen hun har blitt arrestert.

– Opplevelsen var helt surrealistisk. Jeg måtte kle av meg alle klærne, sette meg ned på huk – og hoste. De sa det var vanlig prosedyre, men det følte veldig nedverdiggende. Venninna mi lurte på hva politiet trodde jeg skjulte bak der, en asylsøker?

Hun ble arrestert sammen med to andre, da hun prøvde å kjøre en syrisk familie til kirkeasyl i Kirkenes. De ble stoppet av politiet før de kom så langt. Familien sto for tur til å bli uttransportert fra Norge til Russland.

– For meg var det viktigste å få familien bort. Det var ikke planlagt, jeg handlet på impuls. Nå er familien på et annet mottak og er lovet ny vurdering av saken sin. Familien fra Syria hadde vært fire

dager i Russland på falskt visum. De valgte denne ruta, og ikke over Middelhavet på grunn av ungenes sikkerhet, forteller Merete.

Medmenneske

Merete Nordhus bor i Kirkenes. Hun har brukt Facebook til å samle inn varme klær og penger som hun har hatt med seg til Nikkel og møtt flyktinger flere ganger.

– Det ble noen turer. Flyktingene var ikke kledd for vinterkulda. I Russland fikk de ingenting, alt måtte kjøpes. Jeg brukte de innsamlede pengene til å kjøpe mat til dem og melk til ungene.

Sykepleier Nordhus forteller at hun alltid har vært en person som ønsker å hjelpe andre. Hun vet at ikke alle som kommer over grensa kan bli i Norge. Det er helt greit for henne, men det er måten flyktingene blir behandlet på, hun ikke kan godta.

– Alle må få behandla saken sin individuelt og på en ordentlig måte. Folk settes på en buss, får en matpakke og så: Ha det bra! Det virker som det er lite gjennomtenkt fra regjeringas side. Det er alle ungene her som gjør at jeg blir så bekymra. Jeg er mor sjøl, og da er det lett å

sette seg inn i hvordan folk har det. Hvis jeg hadde vært på flukt med mine barn, ville jeg satt stor pris på at noen brydde seg og ville hjelpe oss.

Bodde privat

Ashraf har vært i Norge i tre måneder, og bodde på et mottak i Lofoten. Det vil si, etter kort tid ble han invitert til å bo privat hos en familie. For kort tid siden kom politiet og henta han til ankomstmottaket i Finnmark, for uttransportering.

Siden Russland nå ikke tar imot flere flyktinger, er uttransporteringen foreløpig stoppet og Ashraf er her fortsatt.

På mottaket er det to dusjer på femti personer og ikke nok varmt vann til alle. Det er heller ikke mulig å få vasket klær.

I dag skal Ashraf få en varm dusj, låne vaskemaskin og få middag hjemme hos Merete Nordhus.

Student i Russland

Ashraf får ikke bli i Norge, det har han fått beskjed om. Han hadde vært i Russland i to år på studentvisum, da han bestemte seg for å dra til Norge.

Livet var vanskelig i Russland, så da ryktene begynte å gå om at det var mu-

lig å komme seg til Norge, dro han.

Å reise tilbake til Afghanistan er ikke noe alternativ, der drepes folk daglig av Taliban. Det var derfor han flyktet derfra.

Ashraf har bodd ni dager i transittmottaket, hvor meningen er at de kun skal to-tre dager (UDI). Han forteller at folk er kalde og sultne der. Men nordmenn har han bare godt å si om, til og med politiet.

– Har du opplevd det russiske politiet, forstår du hvor bra det norske er. De gjør bare det de får beskjed om. Jeg vet jeg må tilbake til Russland, og så til Afghanistan. Studentvisumet mitt i Russland er opphevet. De vil sende meg videre, og sannsynligvis må jeg i fengsel i to til fem år hvor jeg må jobbe for å få penger til å reise tilbake til Afghanistan. Russerne betaler ikke reisa, sier han. Han legger til at i hjemlandet har han to muligheter; bli en del av Taliban eller bli drept av dem.

KARI-SOFIE JENSEN

Oss tillitsvalgte har vært i kontakt med UDI for å få en kommentar. Vi har ikke mottatt noe svar på henvendelsen før bladet gikk i trykken.

Vestleiren i Kirkenes: Flyktingene i Vestleiren er nå løslatt og kan bevege seg fritt. Dette gjør det også enklere for lokalbefolkningen å hjelpe dem.

FOTO: KNUT BROBÅKKEN

Utenrikspolitisk viktig

Ordfører Rune Rafaelsen mener at det som skjer ved Storskog, grensa mellom Norge og Russland, er kanskje det viktigste i norsk utenrikspolitikk om dagen.

– Russland er en komplisert og krevende nabo. De er ikke som oss, tenker ikke som oss. Det er viktig å ha kunnskap om dem, slik vi har fått her gjennom årelangt samarbeid. Mye av det regjeringa har gjort til nå har gått for fort. De har ikke hatt kontroll, mener Rafaelsen.

Han holder regjeringa ansvarlig og understreker at politiet ikke har gjort noe galt.

– Når vi hører at uttransporteringa har stoppet opp på grunn av forkjølelse eller at de har mangla busser, så skjønner vi at det er helt andre årsaker, sier han.

Politiinfisert grense

I Sør-Varanger kommune bor det ca 10 000 mennesker. Over Storskog kom det mer enn 5 500 asylsøkere i løpet av 2015. Med så stor tilstrømming skaper dette selvfølgelig store utfordringer for et lite lokalsamfunn.

– Denne grensa har vært preget av folk til folk-samarbeid, det har vært ei myk grense. Folket her har grensebeboerbevis og kan bevege seg fritt. Nå er grensa blitt politisert, eller skal vi si politiinfisert. For oss er det viktig å få tilbake roen i lokalsamfunnet, sier en alvorlig ordfører.

Ordfører Rafaelsen ønsker et enda tettere samarbeid med Russland. Han forteller at det omsettes for 1,7 milliarder kroner årlig i knytta til Russland-samarbeidet. Han mener også at et godt forhold til Russland er viktig.

Ro og samhandling

Ordføreren mener det viktigste er å få ro ved grensa. Dette er en yttergrense for Schengen, og normalt sett må man ha Schengen-visum.

Han mener det er de reglene som må følges, men folk må behandles med respekt og medmenneskelighet.

– Man kan ikke skyse folk ut i en buss

i minus 30 grader, uten mat og penger. Man gjør ikke sånt, det forstår alle. Det er et paradoks, vi har nordmenn ved Middelhavet som redder mennesker og gjør en kjempeinnsats og blir berømmet. Her i Kirkenes har folk prøvd å hjelpe barnefamilier og blitt arrestert og satt på gattcelle.

Ordfører Rafaelsen er klar på at lille Kirkenes ikke kan fortsette å ta imot flere hundre flyktninger om dagen.

– Som jeg skrev i et brev til Erna Solberg – må folk som har bodd i Russland i mange år, jobba og levd der, ut av Norge. Det må skje på en verdig måte. Vi må ha bedre saksbehandling for enkeltmennesker så folk slipper å søke kirkeasyl. Nå skapes det desperasjon blant enkeltmennesker, det er ikke veien å gå, sier ordføreren.

Alle har russisk nabo

Rune Rafaelsen mener kunnskap om Russland er avgjørende. I Sør-Varanger er det tverrpolitisk enighet om hvordan samarbeidet med nabolandet skal være. Han er redd for at en klønete håndtering vil ødelegge det gode forholdet til Russland, som har blitt bygget opp gjennom mange år.

– Jeg tror jo at folk kan ha gode liv i Russland, men det er ikke dermed sagt at de har velfungerende asylpolitikk. Det vil si, det vet jeg at de ikke har, sier han.

Ifølge Rafaelsen finnes det anslagsvis tre-fire millioner uregistrerte personer i Russland.

– Disse personene kunne ha endt opp ved den russisk-norske grensa, da kan du sjøl tenke deg. Vi må ha kontroll og fasthet, men vi må løse dette bedre enn vi har gjort til nå. Vi må beholde roen, avslutter Rafaelsen.

KARI-SOFIE JENSEN

Drar lasset sammen

Øksnes kommune vil forsøke lokalt trepartssamarbeid for å utvikle kommunen. Fagforbundets hovedtillitsvalgte, ordføreren og personalsjefen er allerede i full sving med planleggingen.

Trepartssamarbeid ble satt på dagsorden da Omstillingsenheten i Fagforbundet arrangerte temadag for lokalpolitikere, administrasjonen og hovedtillitsvalgte.

Vi fikk avklart hva lokalt trepartssamarbeid er, og fikk gode ideer til hvordan samarbeidet kan organiseres hos oss. Nå bør vi komme i gang så fort som mulig, sier Linda Rasmussen, personalsjef i Øksnes.

Rødgrønt initiativ

Hovedtillitsvalgt Eirik Rødsand jobbet med lokalt trepartssamarbeid da Øksnes var med i Kvalitetskommuneprogrammet i 2008.

Men en omorganisering i 2011 førte til at det partssammensatte utvalget falt litt sammen, ifølge Rødsand.

– Det endte med at politikerne sa de ikke hadde tid til å drive med trepartssamarbeid, sier han.

Det har endret seg etter at Karianne Bråthen ble ordfører i Øksnes i fjor høst.

– Jeg skal ta opp lokalt trepartssamarbeid i neste møte med partsammensatt utvalg, sier Bråthen.

Motivasjon avgjørende

Personalsjefen understreker at de som skal sitte i trepartsorganet må være motiverte.

Ordføreren nikker og legger til at hvis de som sitter i formannskapet

ikke har tid, så kan noen andre sitte i trepartsorganet.

De tre partene er ikke bare enige i å forsøke trepartssamarbeid som metode, de er også enige om hvilke områder de mener det er en fordel å samarbeide om.

Jobben med arbeidsgiverstrategien egner seg for trepartssamarbeid. Den omfatter alt fra sykefravær til om-dømmearbeid, sier Rødsand.

– Ja, det bør være det første vi bruker trepartsmetodikken på, sier Rasmussen.

Bråthen er også enig.

– Jeg har hele tiden lurt på når politikerne skal trekkes inn i det arbeidet. Det er vanskelig å vedta en strategi vi ikke kjenner til fra bunnen av. Hvis politikerne trekkes inn helt fra starten, får vi mye bedre innsikt i hva vi eventuelt skal vedta, sier hun.

Gruppearbeid

Temadagen besto av en innledning og gruppearbeid. Deltakerne mente det var nyttig å prate sammen utenfor de vanlige rammene, på et seminar hvor alle partene var med.

– Forventningen er at ordføreren og rådmannen tar dette videre, avslutter Eirik Rødsand.

OMSTILLINGSENHETEN

Skal jobbe sammen: Ordfører Karianne Bråthen (Ap), personalsjef Linda Rasmussen og hovedtillitsvalgt Erik Rødsand vil benytte trepartssamarbeid for å jobbe med arbeidsgiverstrategien og heltidskultur i Øksnes kommune.

FOTO: NINA MONSEN

Verneombud: Velger å ikke varsle

Nesten halvparten av norske arbeidstakere som har opplevd, avdekket eller vært vitne til kritikkverdige forhold på arbeidsplassen, har valgt å ikke melde fra om dette. Det er FAFOs rapport fra 2014 «Evaluering av varslerbestemmelsene», som viser til dette.

Begrunnelsen for å ikke varsle, er blant annet at de tror ubehagelighetene vil bli for store. De har sett at varsling kan føre til personlige belastninger, som gjør at de ikke føler seg trygge nok til å melde fra.

Rapporten viser også til at omtrent halvparten av dem som varsler opplever at de kritikkverdige forholdene det varsles om, opphører. Eller endrer seg til det bedre. Det er kun en liten andel av varslerne som opplever negative sanksjoner. Men for dem som blir ut-satt for dette kan det ha store negative

konsekvenser. Arbeidsmiljølovens bestemmelser om varsling skulle gjøre det tryggere å varsle. Det kom krav om varslingsrutiner, men ingen krav til hva disse rutinene skulle inneholde.

Skal – skal ikke?

Godt ytringsklima, skriftlige varslingsrutiner, kjennskap til loven, verneombud og tillitsvalgt på arbeidsplassen, bidrar til trygghet for varsling. Dette kan også bidra til å minske mulige negative sanksjoner.

Som verneombud må vi arbeide for

at det lages gode rutiner som hindrer negative sanksjoner. Hvordan vi ivaretar varsleren på en god måte i saksbehandlingstida er også et viktig spørsmål. Har vi hatt varslere som har opplevd negative sanksjoner på arbeidsplassen, vil dette mest sannsynlig ha en taushetsfremmende effekt, og vil kunne medføre at andre ansatte ikke sier ifra om kritikkverdige forhold.

Dersom varslingen kommer fra verneombud eller tillitsvalgte, vil det være mindre risiko for at negative sanksjoner.

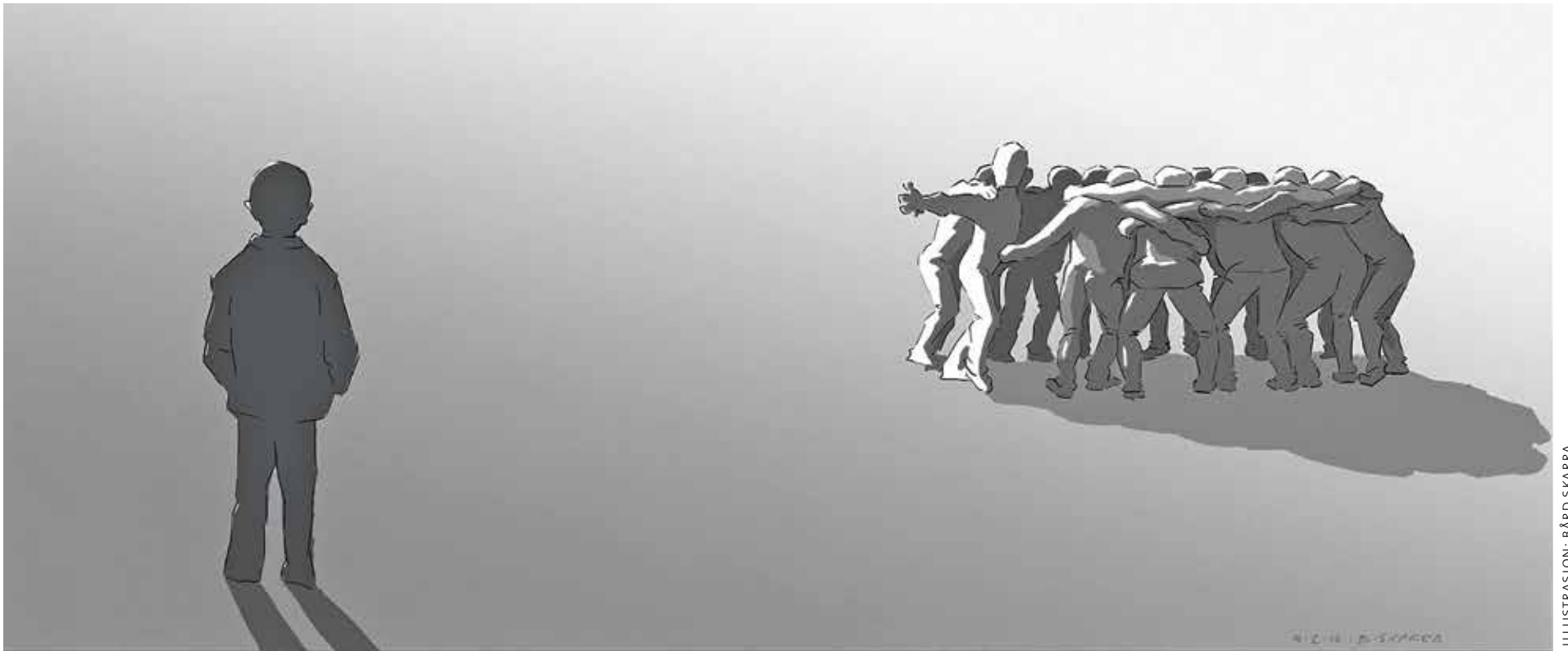

Vi har også et nettverk i ryggen, og har en annen «legitimitet» for å kunne melde ifra om kritikkverdige forhold.

Vi som verneombud og tillitsvalgte bør derfor sette oss inn i lovverket og ha kunnskap om egne rutiner og erfaringer på området, før vi gir råd til ansatte som søker bistand i varslingsaker.

FAGFORBUNDETS UTVALG FOR ARBEIDSMILJØ

PERSPEKTIV

ILLUSTRASJON: BÅRD SKARRA

TOM HJERTHOLM,
Enhetsleder flyktning
og integrering, Norsk
Folkehjelp

KOMMENTAREN

Integrering i praksis

Det finnes en positiv side ved vår nye store samfunnsutfordring: Alle kan bidra. Vi har lenge fulgt krigen i Syria og andre flyktningekatastrofer på avstand. Men høsten 2015 kom verden til oss. En tilsynelatende endeløs strøm av flyktninger kom til Europa, og nesten tre ganger så mange som forventet kom til Norge. Av de over 30 000 som kom, vil 75 prosent som får behandlet søknaden, få opphold ifølge tall fra UDI. Det betyr at titusenvis av mennesker skal integreres og starte på sine nye liv.

Vi har klart oppgaven før. På 90-tallet tok Norge imot tusenvis av flyktninger fra krigen på Balkan. Når vi ser resultatet 20 år seinere, klarer de seg minst like bra som resten av befolkningen når det gjelder sysselsetting, utdanning og økonomi. Dette skjedde i en kombinasjon av dugnadsånd fra samfunnet og egeninnsats fra dem som kom.

Flertallet av dem som kommer er unge voksne. Ved å legge forholdene til rette for at de skal delta i samfunnet fra første dag, vil de raskt kunne bidra som arbeidstagere, skattebetalere og i samfunnet for øvrig. Det handler i første omgang om å se dem som kommer som en ressurs og ikke en belastning. Norsk Folkehjelp driver flyktningmottak på oppdrag fra UDI og integreringsarbeid gjennom våre lokallag. Vi vet av praktisk erfaring at det er ingen tid å miste og at integrering må starte fra dag én.

Asylprosessen skal under ideelle forhold ikke ta mer enn ett år når det gjelder saksbehandling og bosetting for dem som får opphold. Den reelle ventetida er betraktelig lengre og tida må brukes godt fra første dag i mottakssystemet. Ved å bosette mennesker som allerede snakker

godt norsk og er kvalifisert for arbeid eller videre utdanning, vil vi skape bedre muligheter for den enkelte og i tillegg få en samfunnsøkonomisk gevinst.

Først og fremst handler det om å lære seg språk og hvordan det norske samfunnet fungerer. Norskundervisningen må starte fra første dag i mottak og styrkes for alle, utover de 250 timene som gis under søknadsprosessen og som regjeringa nå ønsker å redusere. I tillegg kan både mottaksansatte og frivillige bidra til læring i hverdagen gjennom å skape møteplasser i lokalmiljøet mellom flyktninger og lokalbefolkningen.

Det neste steget er å få kartlagt kompetanse og starte med kvalifisering for at de skal kunne delta i samfunnet. Det må settes av tilstrekkelige ressurser til dette. Ved å gi dem som kommer hit mulighet til jobb, kvalifiserende praksis og utdanning, vil de raskere kunne bidra og klare seg selv i hverdagen.

Disse oppgavene vil kreve store ressurser, men vil også skape store muligheter blant annet gjennom nye arbeidsplasser og økt aktivitet i mange sektorer.

Alle kan bidra til integrering og det enkle er ofte det beste. By dine nye naboer fra Syria på kaffe. Inviter din kollega fra Irak på middag. Trill barnevogn sammen en far fra Somalia. Dra på besøk til et flyktningmottak i ditt nabolag. Lær litt mer om verden ved å delta på språkkafe som gjennomføres av mange frivillige organisasjoner. Ansett en flyktning. Ta utfordringen og vær med å skape integrering i praksis.

OSS DOMMEN HAR FALT

Dom kan gi støttekontakt rett til ansettelse

En støttekontakt i Ålesund har fått medhold i Frostating lagmannsrett i at hun har krav på fast ansettelse i kommunen. Dommen kan få store konsekvenser for støttekontakter landet rundt.

Støttekontakter og avlastere inngår avtaler med kommunene som såkalte oppdragstakere. Fordi de ikke er ansatte, har de verken rettighetene eller pliktene som følger med et ansettelsesforhold.

Får ikke syke- og feriepenger

– Norske kommuner har fram til nå kjøpt

tjenester og inngått oppdragsavtaler med støttekontakter og avlastere, men disse har ikke rett til f.eks. sykepenger, feriepenger og pensjonsavtaler. Vi mener at disse må betraktes som arbeidstakere. Det vil også gi en bedre og mer forutsigbar tjeneste, sier advokat Kjetil Edvardsen i Fagforbundet til Sunnmørsposten.

Fagforbundets medlem er barne- og ungdomsarbeider med fagbrev. Hun har de siste 15 år hatt en rekke tilsetningsforhold i Ålesund kommune som barne- og ungdomsarbeider i blant annet barnehage, barneskole, SFO og i tilknytning til avlastningsbolig.

Edvardsen førte saken først i tingretten, så i lagmannsretten, som begge kom fram til at vedkommende har rett til fast ansettelse. I dommen fra lagmannsretten ble det lagt vekt på at som avlaster og støttekontakt stiller man sin personlige arbeidskraft til disposisjon for en bruker med stort oppfølgingsbehov. Videre at

man har et klart ansvar for å underordne seg kommunens ledelse og kontroll i forbindelse med oppgaver hvor kommunen har et lovpålagt ansvar.

Dommen ble anket til Høyesterett

– Dette skal Høyesterett se på. Vi må vente på endelig avklaring. Den er ikke berammet – men antakelig kommer det dom før sommeren. Det er ca. 25 000 støttekontakter og avlastere i Norge som vil få rett på både bedre lønn, sykepenger og feriepenger dersom dommen blir stående. Dette bekymrer nok kommunene, tror Edvardsen.

Ifølge advokat Line Thomassen hos kommuneadvokaten er det ikke økonomien som er det sentrale.

– Vi anker dommen fordi det bl.a. er nødvendig å avklare hvor skillet mellom oppdragstakere og arbeidstakere skal gå innenfor helse- og omsorgssektoren, sier Thomassen til Sunnmørsposten.

Kan få store konsekvenser

Hun mener at dommen får store konsekvenser for alle parter dersom den blir stående, spesielt for brukerne.

– Arbeidsmiljøloven tillater ikke at en ansatt er på jobb 48 timer uten pause eller avløsning. Det betyr at familier med barn med funksjonsnedsettelse som trenger helgeavlastning, må få avlastning på institusjon i stedet for hos en avlaster som familien allerede har en relasjon til, sier Thomassen.

I dommen står det at kommunens advokater trakk fram at en jobb som avlaster eller støttekontakt ikke nødvendigvis trenger det vernet som arbeidsmiljøloven gir. Det ble hevdet at dette arbeidet i noen tilfeller kan betraktes som en fritidssysse.

MARIANNE BILLING

Lykkelige nordmenn

En fersk undersøkelse fra Universum viser at nordmenn er nest lykkeligst på jobb blant 55 land. Det er kun belgiske medarbeidere som er mer fornøyde på jobb enn nordmenn. Mens 3. plass går til Costa Rica.

Pensjonister og uførekontingent økes

Fagforbundet er nødt til å øke kontingenten for pensjonister og uføre fra 1. mars i år. Kontingenten økes fra 453 kroner til 600 kroner året.

Økningen er nødvendig fordi forbundets utgifter til blant annet pensjonistorganisasjonen, medlemskap i Pensjonistforbundet og kollektiv hjemforsikring er høyere enn inntektene.

– Vi liker ikke å øke kontingenten, sier Fagforbundets hovedkasserer, Elin Veimo (bildet). Forbundet betaler premien for kollektiv hjemforsikringen for pensjonister til de fyller 75 år, og siden vi får stadig flere pensjonister blir disse kostnadene for høye. Derfor har landsstyret i forbindelse med budsjettbehandlingen for 2016 vedtatt å øke kontingenten med i underkant av 150 kroner.

Landets beste kollektiv hjemforsikring

Veimo håper at pensjonistene vil fortsette å være medlemmer selv om kontingenten økes. Hun mener at LOs kollektive hjemforsikring er blant markedets beste og at tilsvarende forsikring vil koste deg omtrent det dobbelte eller mer, dersom du må ut og kjøpe den. Hovedkassereren trekker også fram stønadskassa som en viktig fordel ved å være medlem. Stønadskassa gir en engangsutbetaling på 1/5 G til etterlatte ved medlemmers bortgang. Alle medlemmer som ikke har reservert seg er med i stønadskassa. Elin Veimo sier at alle medlemmer i Fagforbundet er med i et viktig fellesskap og at alle trengs.

Nei til norsk våpenhandel med Israel

Trygve Brekke fra Norsk-Israelsk Handelskammer sa til NRK i januar at de ønsker å oppheve forbudet mot eksport av militært materiell til Israel. Jørund Rytman, stortingsrepresentant for FrP støtter forslaget.

Fagforbundet og Norsk Folkehjelp mener norsk regelverk for eksport av våpen og militært materiell må styrkes, ikke svekkes.

– Det er oppsiktsvekkende at Norsk-Israelske Handelskammeret og Rytman ser bort ifra at Israel håndhever en brutal okkupasjon som har vart i nesten 50 år med gjentatte brudd på folkeretten. Liberalisering av eksportforbudet vil kunne føre til at Norge blir medskyldig i disse bruddene, sier Stein Guldbrandsen (AU).

Norge tillater ikke salg av våpen og ammunisjon til områder hvor det er krig, borgerkrig eller risiko for krig.

– Vi må styrke kontrollen over norsk våpeneksport, ikke uthule det regelverket vi har, fortsetter Guldbrandsen. Norsk krigsmateriell blir brukt mot sivile i Gaza. Dette skjer både gjennom at land Norge eksporterer til, først og fremst USA, selger disse varene videre til Israel, og gjennom at norske våpenprodusenter i utlandet eksporterer direkte til Israel.

Svensk søsterforbund i hardt vær

Dessverre er vårt søsterforbund i Sverige Kommunal, tidligere Svenska Kommunalarbätareförbundet, opphavet til et nytt svensk ord, fackpamperi.

Forbundet Kommunal, opplevde en stor skandale, avslørt av av den svenske avisa Aftonbladet. Stikkordene er show med sex og «nakenhet», hardpornoskuespiller, og eget vinmerke. I tillegg har ledelsen blitt kritisert for dyre julebord, hvor alkoholkulturen også

blir kritisert. Kommunals kasserer har trukket seg, forbundets leder har meldt at hun går av på første landsmøte og mange medlemmer har meldt seg ut av Kommunal.

Mette Nord, leder i Fagforbundet, er overrasket over det som er kommet fram. Til nettstedet Frifagbevegelse.no

– Dette bryter med fagbevegelsens verdigrunnlag, kommenterer Mette Nord.

JA til 6-timersdag

Ifølge VG er Fagforbundets tillitsvalgte på linje med Fagforbundets leder Mette Nord når det gjelder kravet om 6-timersdag.

TRONDHEIM: – Vi er helt på linje i denne saken; 6-timersdagen bør løftes fram på LO-kongressen neste år. Det har vært mange gode prøveprosjekter og det er en god reform for framtida. Den bør sluses inn trinnsvis over flere lønnsoppgjør, sier leder Kristin Sæther i Trondheim Fagforbund.

OSLO: – 6-timersdag er forbundets politikk og det støtter vi. Og jeg tror også at det vil komme på LO-kongressen neste år, sier leder i Fagforbundet i Oslo, Mari Sanden. Men hun sier det er en rekke forhold og utfordringer som må avklares det neste året.

– Fagforbundet i Oslo har 600 ulike arbeidsgivere og bedrifter med svært ulike utgangspunkt. Det er sektorer som har større behov for 6-timersdag enn andre.

TROMSØ: – Vi hadde saken oppe på tariffkonferansen i Troms nylig, hvor det ble flertall for at 6-timersdagen bør innføres for enkeltgrupper, for å sikre at flere evner å stå lenger i jobb, sier hovedtillitsvalgt Ragnhild Hakkebo i Fagforbundet i Tromsø.

oss faglig kokebok

Tariff 2016

Vi skriver 2016, og vi har et nytt hovedtariffoppgjør foran oss. Lokale fagforeninger har debattert og prioritert på tariffkonferansene i fylkene. Nå står konflikteredskap på dagsorden.

Et hovedtariffoppgjør innebærer alltid muligheter for at forhandlinger ender i brudd, med påfølgende mekling. Dersom mekling heller ikke fører fram, blir det streik. Det betyr at hele organisasjonen må forberede seg på konflikt. Konfliktberedskap har derfor høy prioritet framover.

Sentral beredskap

Fagforbundet sentralt har en konfliktberedskap som koordinerer og organiserer alle streiker. Denne beredskapen har blant annet ansvar for å holde streikehåndboka oppdatert og sørge for at streikemateriell (plakater, løpesedler mm) er på plass. Dette arbeidet er i gang. I tillegg til å være i forkant med de overordna forberedelsene, gir den sentrale konfliktberedskapsgruppa

råd og veiledning til de lokale fagforeningene under en eventuell streik. Streikeledere vil få tilbud om opplæring når oppgjøret nærmer seg.

Lokal fagforening en nøkkelrolle

I forkant av tariffoppgjørene må de lokale fagforeningene hvert år gå igjennom og oppdatere seg på innholdet i streikehåndboka. Streikehåndboka er skrevet for fagforeningsstyrene og andre tillitsvalgte som kan bli berørt av en eventuell streik. Det er viktig å understreke at håndboka gjelder for alle tariffområder i Fagforbundet. Streikehåndboka bør være eget tema på et styremøte i fagforeninga.

Rundskriv til alle

Forhandlingsenheten sender rundskriv og ber fagforeningene om å sette i gang nødvendige forberedelser. Fagforeningene blir bedt om å ajourføre medlemsopplysningene i Fane2; det er viktig med riktig arbeidsgiver, arbeidssted, tariffområde, stillingskode og yrkesgruppe. Videre blir fagforeningene bedt om å forberede organisering og ledelse av en eventuell konflikt. Rundskrivet sendes i siste halvdel av februar måned.

Lokal konfliktberedskap

Fagforeningsstyret er streikekomité, uavhengig av hvilket tariffområde vi snakker

om. Ansatte/tillitsvalgte fra det berørte tariffområdet streiken omfatter, bør delta i komiteen. Fagforeningsleder er streikeleder. Det er viktig at det ryddes opp i alle tariffområder. Fagforbundet har KS som sitt største område. I tillegg har Fagforbundet mange flere tariffområder. Dette er det viktig å ta på alvor når Fane2 gjennomgås. Vi må sikre at alle medlemmene er registrert med korrekt arbeidsgiver, arbeidssted, tariffområde, stillingskode og yrkesgruppe.

Det praktiske på plass

Målet med forhandlingene er enighet, men likevel må fagforeninga ta de grep som er nødvendig for at alt ligger til rette for en vellykket streik; Streikekontor må etableres utenfor arbeidsgivers område, vi må sørge for tilgang til internett, telefon og kontorutstyr. Melding om streikekontorets adresse, telefonnummer og e-postadresse skal både kompetansesenteret, fylkeskretsen og sentral konfliktberedskapsgruppe ha. Fagforeningsstyret må rydde i streikemateriell og sørge for påfyll dersom det er nødvendig. I streikehåndboka er det gode huskelister – så en gjennomgang av den er en god start på en vellykket streik.

Du kan lese alt om tariff på Fagforbundet.no

RANDI TEVIK

Fagforbundet siden sist

■ Tolv organisasjonar i skule og barnehage signerte saman med regjeringa eit nytt partnerskap mot mobbing 15. januar. Fagforbundet var ein av organisasjonane.

■ 84 ansatte i Porsgrunn kommune har fått økt stillingsprosenten etter systematisk innsats fra Fagforbundet Porsgrunn.

■ 6-timersdagen har vært diskutert i mange år, men tidspunktet er her nå, fordi folk må jobbe lenger før de blir pensjonert. Når åtte av ti helsefagarbeidere begynner pensjonslivet som ufør, da er det på tide med en slik reform, sier Sara Bell, Fagforbundet Bergen.

■ I haust fekk Gjesdal kommune mål og retningslinjer for ein såkalla heiltidskultur. Denne kulturen skal vera på plass innan 2018. I dag jobbar 48 prosent av dei tilsette i kommunen heiltid. Dette talet skal opp på 55 prosent.

■ Rådmannen i Bjugn er i gang med innsparringstiltak. Administrasjonen mener det er 30 overtallige i varierende stillingsstørrelser. – Vi jobber for å få minst mulige oppsigelser, sier Gunn Karin Olsen, HTV i Fagforbundet Bjugn.

■ Helt fram til 2010 hadde de ansatte i Tønsberg kommune fri på sankthansdagen. Nå går fagforeningene i kommunen rettens vei for å få fridagen tilbake. – Dette er gammel hevd, sier leder Hilde Sørdaalen i Fagforbundet Tønsberg.

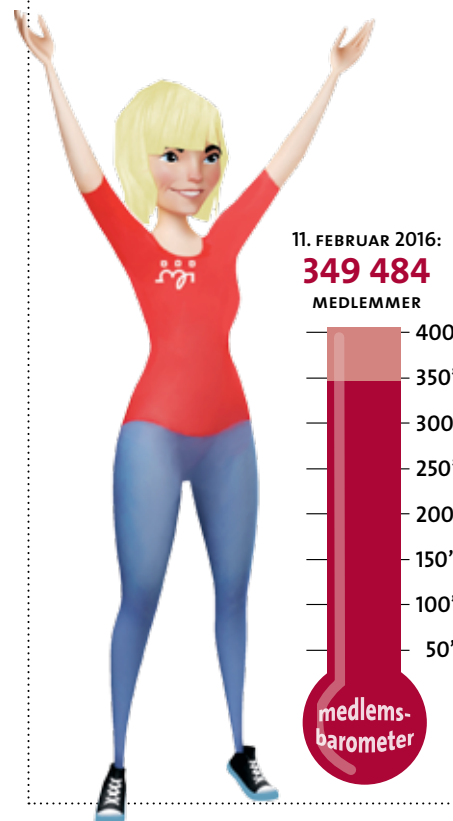
■ Siden finanskrisen 2008 har norske kommuners samlede gjeld doblet seg. I samme periode har den kortsiktige gjelda blitt 15 ganger høyere, uten at det vises i kommuneregnskapene.

■ Dersom det blir kommunesamanslåing mellom Hornindal og Stryn, bør namnet vere Indre Nordfjord. Det meiner dei hovudtillitsvalde for Fagforbundet, Utdanningsforbundet, Delta og Norsk Sykepleierforbund.

■ Havnearbeiderstreiken i Tromsø er i ferd med å sette ny nasjonal rekord for etterkrigstida. 7. desember i fjor var det to år siden havnearbeiderne i Tromsø ble tatt ut i sympatistrek med kolleger som kjempet for tariffavtale ved Risavika terminal utenfor Stavanger.

■ Fagforbundets SOS-barneby trenger 2000 nye bidragsyttere i løpet av 2016. Fagforbundet Finnmark ligger ikke på latsiden! 50 nye bidragsyttere på en uke, viser at solidaritet står i høysete.

■ Hittil i år har vi en økning på 528 medlemmer.

FAGFORBUNDET

UTGIVER: Fagforbundet
OSS PÅ NETT: oss.fagforbundet.no
ANSVARLIG REDAKTØR: tone.zander@fagforbundet.no
FAGREDAKTØR: kari-sofie.jenssen@fagforbundet.no
I REDAKSJONEN: randi.tevik@fagforbundet.no
 marianne.billing@fagforbundet.no
 ellisiv.solskinnsbakk@fagforbundet.no

kjetil.vevle@fagforbundet.no
 geirmund.jor@fagforbundet.no
LAYOUT: berit.paulsen@fagforbundet.no
REDAKSJONEN AVSLUTTET: 12. februar 2016
OPPLAG: 20 000
TRYKK: Aktietrykkeriet
ISSN: 1891-2184

FOTO: KARI-SOFIE JENSSEN

tillitsvalgt min hverdag

oss@fagforbundet.no

Rettesnor: – Arbeidsfolk skal ikke nøye seg med bare smulene, vi skal overta hele bakeriet, sier fagforeningskjempen John-Peder Denstad.

John-Peder Denstad

Søk opp John-Peder Denstad på Youtube, så finner du en syngende LO Trondheim-leder. Sangen er «Ta stilling til hvem du er» og Denstad har skrevet teksten sjøl. Sangen sier mye om denne tillitsvalgte.

– Å bli kalt arbeiderbevegelsens Åge Samuelsen gjør meg stolt, sier Denstad og smiler. Samuelsen både samlet og mobiliserte, han var predikant, tekstforfatter og komponist av kristne sanger. På årets Trondheimskonferanse var det en av betegnelsene Denstad fikk fra talerstolen. Enkelte utropte han til den nye arbeidsministeren og den nye LO-lederen.

– Det er selvsagt hyggelig med sånne ord og bli satt pris på – å bli sett. Det trenger vi alle. Vi må se hverandre og gi hverandre oppmuntring. Jeg innrømmer gjerne at dette gir energi og inspirasjon til å stå på. Dette er jo livet mitt. Jeg skriver tekster, og jeg elsker å synge. Sangen er viktig i arbeiderbevegelsen, sier han.

En vellykket Trondheimskonferanse er nettopp avholdt, med i underkant av 600 deltakende tillitsvalgte fra hele landet. Også i år har John-Peder Denstad vært primus motor.

– Konferansen gikk veldig bra. Evalueringene viser at folk var godt fornøyde, da er vi fornøyde. Det er god inspirasjon til neste års konferanse. Å få konferansen i mål er avhengig av mye frivillig innsats. Vi fikk også vedtatt en god og handlingsretta resolusjon. Men en resolusjon er ingenting verdt, dersom den ikke følges opp rundt om der de tillitsvalgte er til daglig, understreker han.

Superaktivist

John-Peder Denstad er en aktiv person med mange jern i ilden. Han er bussjåfør en dag i uka, leder av LO Trondheim (90 fagforeninger og 40 000 medlemmer), se-

kretær i Fagforbundet buss- og sporveisarbeiderforening, sitter i klubbstyret i Nettbuss, er vara til bystyret i Trondheim for Rødt og vara til styret i Nettbuss.

En vanlig dag for deg?

– Her er det fortsatt full rulle. I går sto jeg opp klokka halv fem, kjørte buss først i fire og en halv time. Så bar det til Folkets Hus for å forberede et innlegg en times tid. Deretter var det busskjøring fram til ti over halv fem. Jeg møtte så på rådhuset til en åpen høring, hvor jeg hadde et innlegg. Da la han fram LOs syn utvikling av arealene i byen. Men for tida er det havnearbeiderne han brenner for.

– Det er en grunnleggende streik for retten til tariffavtaler. For å vinne denne streiken kreves det at vi andre går til sympatiaksjoner, sier Denstad.

KARI-SOFIE JENSSEN

Den sosialistiske parlamentariker Roberto Chiazzaro og fagforeningslederen Fernando Gambera var sentrale da Uruguay trakk seg fra TISA-forhandlingene i september 2015.

Uruguay-duo advarer mot TISA

– En TISA-avtale er ensbetydende med å pantsatte framtida. Avtalen er slik utformet at du må sette opp en liste over hvilke tjenester du ønsker å unnta. Det betyr at alt nytt som vi ikke kjenner i framtida, automatisk blir del av liberaliseringen i TISA og ikke kan unntas, advarer parlamentariker Roberto Chiazzaro fra Uruguay.

Fernando Gambera, internasjonal sekretær i Uruguays største fagforening PIT-CNT og parlamentariker Roberto Chiazzaro fra Sosialistpartiet deltok på et seminar i regi av Fagforbundet for å fortelle hvorfor Uruguay brøt ut av TISA-forhandlingen.

– Det er altfor mye hemmelighold. De store globale selskapene legger føringene og det er udemokratisk. Dette er vårt hovedbudskap til norske politikere og fagforeningsfeller, sa Chiazzaro og Gambera.

Les hele saken «Uruguay-duo advarer norske politikere mot TISA» på [frifagbevegelse.no](#)

Frykter for ansattes rettigheter

Fagforbundets leder Mette Nord er redd TISA-avtalen vil gå utover ansattes rettigheter og offentlig sektor.

– En slik avtale kan, som også kommunesektorens organisasjon KS har reist bekymring om, gå utover det lokale handlingsrommet og arbeidstakerrettigheter, og gi multinasjonale investorer rett til å saksøke stater, sa Nord på seminaret 3. februar.

Vann, kollektivtransport, post, utdanning og helsetjenester er blant sektorene som ligger på forhandlingsbordet for USA, EU og 23 andre land.

– Problemet er at TISA-forhandlingene foregår i hemmelighet. Det vi får vite, skjer gjennom lekkasjer. Og når vi spør regjeringen om det vi får vite, nekter de å kommentere fordi det er lekkasjer, sa Nord til de framtrøtte i Fagforbundets lokaler i Oslo.

EU stiller krav

EU-parlamentet vedtok 2. februar en rekke krav til egne forhandlere, bl.a. at nasjonale og lokale lovgivere har rett til å regulere slik at allmennhetens interesser ikke svekkes gjennom TISA-forhandlingene. Dette gjelder for eksempel saker som arbeidsrett, databeskyttelse og personvern.

MARIANNE BILLING

OSS NYTT OM NAVN | oss@fagforbundet.no

KIRSTI BRÆKKE MYRLI går av etter ti år som leder av Fagforbundet Halden og Aremark.

Ny leder er **BENTE HELLE QUANFOUH**, som er en erfaren hovedtillitsvalgt fra skole, barnehage og kultur,

TOVE MORKEN takket av i styret for Fagforbundet Sør-Fron på årsmøtet. Hun var leder i ni år, og det siste året var hun nestleder.

LIV-TONE JOHANSEN SARA ble fast ansatt på fylkeskontoret i Finnmark i 40 prosent stilling fra 1.11.15. Hun har vært vikar i to år for Torill Lund, som nå er uførepensjonist.

Fagforbundet Nordreisa:

MARIT FREDRIKSEN AARSAND er ny leder og **AVAT MOHAMMADI** er ny seksjonsleder for SHS.

Fagforbundet Sør-Trøndelag: **THRINE MERETHE BROCH** er valgt til leder og hovedtillitsvalgt, **MAGNUS AASTRØM** er ny nestleder, **KARL-MAGNUS LIND** er ny sekretær, **OLE GÅRDEN** ny leder i SST, **HILL VILGUNN PETERSEN** ny leder i SHS, **GEIR UGELSTAD** ny leder SKKO og **TRINE SINKABERG** og **CAMILLA HILDRUM** er henholdsvis ny 1. og 2. varamedlem.

LIV TØRRES er ny direktør for Nobiles Fredssenter.

I Keyzers gate har vi ny kantineleder, **GUNN EVA ESTENSMO**.

HELGE BRISKEMYR er ansatt i kantina i Keyzers gate. Han har bred og lang erfaring fra alle arbeidsområdene kantina dekker.

Fagforbundet Ungdom har bytta navn til **FAGFORBUNDET UNG**.

GUDRUN MOEN har begynt i et vikariat i økonomiavdelingen. Hun vil i hovedsak jobbe med behandling av reiseregninger.

ANNE-MARI SAMSKOTT, ny rådgiver i SST vil følge opp renholdere, vaskeri, frisører og dyrepleiere. Andre arbeidsområder vil være sykehusarbeidet i SST, fag- og yrkesopplæring og fagskole.

RAKEL M. SOLBU er konstituert som avdelingsleder i SKKO.

KRISTINE HANSEN er konstituert som avdelingsleder i sektorpolitisk enhet fra 1. januar 2016.

Bjørn Christian-sen som nå har ledet begge avdelingene gikk av med pensjon ved årsskiftet.

RUNE BREISNES er ansatt som rådgiver i strategisk stab, og tiltrådte stillingen 19. november.

